Став странаясса пролетарийяс, ӧтувтчӧй!

ДЕКАБРЬ 18 1938 во № 172 (957) ДОНЫС 10 УР

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

НАРОДЛӦН РАДЕЙТАНА ГЕРОЙ

25 градуса чорыд кӧдзыдын муніс тӧрыт Москва, ставнас Москва, Дом Союзов дінӧ, медым медбӧръяысь видзӧдлыны народнӧй геройлӧн дона чертаяс вылӧ, медым нэм кежлӧ прӧщайтчыны сыкӧд, кодi вайис слава аслас рӧдиналы, кодi вӧлi народлӧн любимецӧн. Соболезнованиелӧн да шогсьӧмлӧн трогательнӧй, волнуйтан кывъясӧн уна сё, сюрс телеграммаяс вайис тӧрыт телеграф великӧй Сӧветскӧй Союзса медся уналыда каръясысь да сиктъясысь.

Миян странаын абу сэтшӧм взрослӧй морт, абу сэтшӧм школьник, кодi эз тӧд эськӧ Чкаловӧс, эз кывлы эськӧ миян кадся великӧй лётчик, Ленин—Сталин партия вернӧй пи подвигъяс йылысь. Валерий Чкаловлӧн нимыс тӧдса и социализм страна рубежъяс сайын, ӧд сылӧн подвигъясыс пырны XX-ӧд нэмса величайшӧй достижениеяс лыдӧ.

Куим во сайын Валерий Чкаловлӧн, сэки нин тӧдчана лётчик—испытательлӧн, нимыс вӧлi тӧдса йӧзлӧн не сэтшӧм ыджыд круглы—лётчикъяслы, конструкторъяслы да авиационнӧй промышленностьса рабочӧйяслы. Колис сӧмын куим во, и тайӧ нимыс лои матысаӧн, рӧдныӧн миян странаса став уджалысь йӧзлы, лоис героизмлӧн, повтӧмлунлӧн, непреклоннӧй волялӧн да рӧдинаӧс пӧся радейтӧмлӧн символӧн. Колис сӧмын куим во, и Валерий Чкалов лоис став сӧветскӧй народлӧн любимецӧн.

Буржуазнӧй деятельяс, писательяс да публицистъяс, весиг медся умнӧйяс да ылысь аддзысьяс, некор оз гӧгӧрвоны миян сӧветскӧй йӧзлӧн славалысь да популярностьлысь секретсӧ. Буржуазнӧй герой—сійӧ ӧтка морт, кодi кыпӧдчис народ весьтын да, кыдзи правилӧ, изменитіс народ интересъяслы.

Миян, сӧветскӧй, герой—сійӧ народлӧн пи, кодлы олӧмас абу ёнджыка вылын цель, народ делӧлы, коммунизм делӧлы беззаветнӧя служитӧм дорысь. Социализм странаса геройлӧн вынис сылӧн народкӧд йитӧдын, сыын, мый сійӧ петкӧдлӧ народлысь интересъяс. Валерий Павлович Чкалов образын чукӧртӧма миян странаса геройяслысь медбур чертаясӧ, кодъяс быдмисны сталинскӧй эпохаын. Молотобоец, кочегар, Краснӧй Армияса доброволец, бортмеханик, лётчик-испытатель, Сӧветскӧй Союзса Герой—со Чкаловлӧн туйыс, миян странаын геройлӧн туйыс.

Став страна, став мир помнитӧ грандиознӧй лэбзьӧм, кодӧс вӧчӧма Валерий Чкаловӧн, Байдуков да Беляков ёртъяскӧд тшӧтш 1936 воын Сталинскӧй маршрут кузя, туй кузя, кодӧс индӧма Сталин ёртӧн. Тайӧ вӧлi замечательнӧй лэбзьӧм.

Став страна, став мир помнитӧ, кыдзи 1937 воын повтӧм пилот юрнуӧдӧ экипажӧн, кодi вӧчӧ человечество историяын медводдза лэбзьӧм Москваысь Америкаса соединеннӧй штатъясӧ Войвыв полюс вомӧн. Тайӧ вӧлi триумфальнӧй лэбзьӧм.

Миян рӧдиналы выль слава вайны кӧсйӧмӧн тырӧм, Валерий Чкалов новлӧдліс план, кодi должен вӧлi содтыны сӧветскӧй авиациялысь победаяс, вайны сылы выль мировӧй рекорд.

Миян кадся великӧй лётчик мечтайтіс нюжӧдны выль лэбзьӧмӧн дзирдалысь Сталинскӧй маршрут. Абу сомнение, мый Чкаловлысь дзирдалан планъяссӧ лоӧ пӧртӧма олӧмӧ сӧветскӧй лётчикъясӧн.

Валерий Чкалов вӧліс не прӧстӧ лётчикӧн, сійӧ вӧлі выль самолётъяс творецӧн. Отечественнӧй заводъясын лэдзан медся выль самолётъяс быдлун испытывайтӧмӧн, Чкалов бура изучайтіс найӧс, эрдӧдіс выль машинаяслысь дефектъяс, медым отсавны конструкторъяслы сетны Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армияса Военно-Воздушнӧй флотлы мирын медся бур, медся ӧдйӧ лэбалысь самолётъяс.

„Ме понда кутны самолётлысь штурвал сэтчӧдз, кытчӧдз менам киясын эм

(*Помсӧ видзӧд 2 листб.*).

Декабрь 20-ӧд лунӧ, 6 час рытын, Пединститут залын лоӧ областнӧй да городскӧй комсомольскӧй активлӧн собрание **ВЛКСМ ЦК VII пленум итогъяс кузя.**

Докладчик – ВКП(б) Коми обкомса секретарь **Рязанов** ёрт.

Пырны пригласительнӧй да комсомольскӧй билетъяс кузя.

ВЛКСМ ОК да ГК.

ВАЛЕРИЙ ПАВЛОВИЧ ЧКАЛОВ



Сьӧкыд промышленность кузя Народнӧй Комиссариатсянь

Сьӧкыд промышленность кузя Народнӧй Комиссариат выражайтӧ пыдысянь шогсьӧм Ленин—Сталин партиялӧн вернӧй пи, миян кадся великӧй лётчик, сӧветскӧй народлӧн любимец—Сӧветскӧй Союзса Герой Валерий Павлович Чкалов ёрт гибелькӧд йитӧдын.

РСФСР-са Народнӧй Комиссаръяс Сӧветсянь

РСФСР-са Народнӧй Комиссаръяслӧн Сӧвет выражайтӧ пыдысянь шогсьӧм ӧнія кадся зэв ыджыд да ёна тӧдчана лётчик, Сӧветскӧй Союзса Герой Валерий Павлович Чкалов ёртлӧн трагическӧй кувсьӧм кузя.

РСФСР-са Народнӧй Комиссаръяслӧн Сӧвет.

Правительственнӧй юӧртӧм

ССР СОЮЗСА ПРАВИТЕЛЬСТВО ДЖУДЖЫДА ШОГСЬӦМӦН ЮӦРТӦ ТАВОСЯ ДЕКАБРЬ 15 ЛУНӦ ВЫЛЬ САМОЛЁТ ИСПЫТАЙТІГӦН МИЯН КАДСЯ ВЕЛИКӦЙ ЛЁТЧИК, СӦВЕТСКӦЙ СОЮЗСА ГЕРОЙ **ВАЛЕРИЙ ПАВЛОВИЧ ЧКАЛОВ** ЁРТ ПОГИБНИТӦМ ЙЫЛЫСЬ.

ССР СОЮЗСА СОВНАРКОМЛӦН ДА ВКП(б) ЦК-лӧн СОБОЛЕЗНОВАНИЕ

ССР Союзса СНК да ВКП(б) ЦК висьталӧны Валерий Павлович Чкалов ёрт семьялы ассьыныс соболезнование Сӧветскӧй Союзса Герой Чкалов ёрт погибнитӧмкӧд йитӧдын.

* * *

ССР СОЮЗСА ПРАВИТЕЛЬСТВО ШУИС:

1. Чкалов ёртӧс дзебӧм кузя котыртны правительственнӧй комиссия **Булганин** (председатель), **Щербаков, Локтионов, Громов, Байдуков, Беляков** ёртъяс составын.
2. Чкалов ёртӧс дзебӧм примитны государство щӧт вылӧ.
3. Дзебны Чкалов ёртӧс Краснӧй площадь вылын кремлевскӧй стена дорын.
4. Чкалов ёрт семьялы назначитны персональнӧй пенсия.

* * *

Оборонной Промышленность кузя Народнӧй Комиссариат джуджыда шогсьӧмӧн юӧртӧ Сӧветскӧй Союзса Герой, лётчик-испытатель

Валерий Павлович Чкаловӧн

кадтӧг кувсьӧм йылысь да висьталӧ соболезнование покойнӧйлӧн семьялы.

Сӧветскӧй Союзса Герой В. П. Чкалов ёртӧс дзебӧм котыртӧм кузя комиссиясянь

Дом Союзов Колоннӧй залӧ покойнӧй Чкалов ёрткӧд прӧщайтчӧм вылӧ доступ восьтӧма декабрь 17 лунӧ 23 часӧдз.

В. П. Чкалов ёрт телӧлы кремация лоӧ вӧчӧма декабрь 18 лунлы паныд войын.

В. П. Чкалов ёрт прахӧн урна кремация бӧрын лоӧ установитӧма сэн жӧ Дом Союзовса Колоннӧй залын да Колоннӧй залӧ доступ лоӧ восьса декабрь 18 лунӧ асъя 7 чассянь 13 час 30 минутӧдз.

13 час 30 минутын урна дінӧ лэдзӧм дугӧдӧма.

В. П. Чкалов ёртӧс дзебӧм лоӧ декабрь 18 лунся 15 часын Краснӧй площадь вылын. Дом Союзовысь урна нуӧм 14 час 30 минутын. В. П. Чкалов ёрт прахӧн урна Краснӧй площадь вылӧ В. И. Ленин мавзолей дінӧ воӧм бӧрын лоӧ траурнӧй митинг.

Миян кадся великӧй лётчиклӧн, Сӧветскӧй Союзса Герой Валерий Павлович Чкаловлӧн югыд паметьыс некор оз кус сӧветскӧй томйӧз сьӧлӧмын

Народлӧн радейтана герой

(ПОМ)

вын, а синъяс аддзӧны му",—тадзи шуис ӧтчыд Сталин ёртлы Валерий Павлович. Сійӧ кутіс ассьыс кывсӧ, миян кадся великӧй лётчик. Медбӧръя минутӧдзыс Чкалов эз лэдзлы боевӧй самолётлысь штурвал. Медбӧръя минутӧдзыс сійӧ честнӧя служитіс аслас рӧдиналы, кодi некор оз вунӧд сылысь настӧящӧй большевиклысь, народнӧй геройлысь обаятельнӧй образсӧ.

Уна сюрс, уна дас сюрс замечательнӧй лётчикӧс да лётчицаӧс имейтӧ миян страна. Сійӧ гордӧй сталинскӧй соколъяслӧн поколение, кодъяс радейтӧны ассьыныс рӧдина, вернӧйӧсь Ленин—Сталин партия Центральнӧй Комитетлы да сӧветскӧй правительстволы. Сӧветскӧй народлӧн уна дас пилы, кодъяс дзирдалана овладейтісны лётнӧй искусствӧн, подвигъясысь, храбростьысь, отвагаысь, рӧдина водзын заслугаясысь присвоитӧма Сӧветскӧй Союзса Геройяслысь вылын звание. Сынӧдывса багатыръяслӧн сійӧ плеяда пӧвсын храбрӧйясысь медся храбрӧйӧн вӧлi Валерий Чкалов, кодӧс несчастнӧй случай нетшыштіс миян великӧй семьяысь.

Миян быдмӧны да быдмасны уна сё да сюрс выль геройяс, кодъяслы Валерий Чкаловлӧн образыс лоӧ вечнӧй примерӧн. Социалистическӧй строй лӧсьӧдӧ став условиеяс быд мортлӧн личнӧй качествоясӧ, способностьяс, талантъяс дзоридзалӧм вылӧ. Миян странаын быд честнӧй мортлы восьтӧма паськыд туй тӧдӧмлунъясӧ, наукаӧ, любӧй поприще вылын мастерствоӧн овладейтӧмӧ.

Сӧветскӧй народ быдлун создайтӧ, чужтӧ геройясӧс.

Чкаловлӧн посмертнӧй статьяын, кодӧс сиӧма современнӧй авиация пионеръяс Райт вокъяслӧн медводдза лэбзьӧмлы талун тырӧн 35-ӧд волы, шуӧма: „Сӧветскӧй авиация, сталинскӧй пятилеткаяслӧн збыль быдтас, быдмис, кыдзи шусьӧ, куш инын. Ӧні сӧветскӧй авиация—медся бур мирын. Сӧветскӧй заводъясын, сӧветскӧй материалъясысь, сӧветскӧй йӧз киӧн вӧчсьӧны вынйӧра стальнӧй лэбачъяс кодъяс качество сертиыс кольӧны ылӧдз бӧрӧ медбур мировӧй самолётъяс. Мирын абу бурджык лётчикъяс, кутшӧмӧсь сӧветскӧйяс. Сӧветскӧй авиация багатыръяслӧн героическӧй подвигъяс водзын копыртчӧ став водзынмунысь да прогрессивнӧй человечество".

Сӧветскӧй авиация, мирын медся вынйӧра, сы вӧсна мый сылӧн создатель, сылӧн творец—великӧй, свободнӧй сӧветскӧй народ.

Сӧветскӧй авиация медся вынйӧра сійӧн, мый сійӧ машинаяслӧн штурвалъяс дорын пукалӧны народлӧн пиян да нывъяс, кодъясӧс воспитайтӧма, пестуйтӧма Ленин—Сталин великӧй партиялӧн. Найӧ велӧдчӧны лэбавны ставысь ылӧ, ставысь вылӧ да ставысь ӧдйӧ. Найӧ дасьӧсь бырӧдны любӧй врагӧс, кытысь кӧть сійӧ эз уськӧдчы сӧветскӧй му вылӧ—му вывсянь, моресянь либӧ сынӧдсянь.

Сӧветскӧй авиация медся вынйӧра сійӧн, мый сійӧ имейтӧ неограниченнӧй материальнӧй да йӧз резервъяс: материальнӧйяс—сійӧ ставнас зэв ыджыд социалистическӧй промышленность, йӧз—став героическӧй, свободолюбивӧй сӧветскӧй народ. Народ копыртӧ ассьыс боевӧй знамяяссӧ Валерий Павлович Чкалов—миян кадся великӧй лётчик, миян рӧдиналӧн мужественнӧй, бесстрашнӧй боец, славнӧй пи светлӧй сӧдз паметь водзын.

Валерий Чкаловлӧн олӧмыс лоӧ образецӧн коммунизм вӧсна, став мирын коммунизмлӧн торжество вӧсна став борецъяслы. Колясны вояс и став му шар вылын восторжествуйтасны коммунизмлӧн идеалъяс, кодъяслы служитіс аслас замечательнӧй олӧмӧн медбӧръя здукӧдз Валерий Чкалов. Чкаловлӧн, миян кадся великӧй лётчиклӧн нимыс колас современникъяслӧн сьӧлӧмъясын да паметьын, сійӧ кутас ӧзйыны, кыдзи югыд кодзув, медмӧм, шуда человечестволӧн будущӧй поколениеяслы.

(„Правдалӧн" декабрь 17 лунся передовӧй).

Сылӧн нимыс кувлытӧм

СССР-са Наукаяслӧн Академия ёна шогсьӧ миян социалистическӧй рӧдиналӧн замечательнӧй пи, сталинскӧй эпохаса великӧй лётчик Валерий Павлович Чкалов трагическӧй гибель вӧсна. Отважнӧй герой, пытливӧй исследователь, кодi вӧчис кувлытӧмӧн ассьыс нимсӧ воздушнӧй стихия вылын, замечательнӧй победаясӧн, сійӧ, Ленин—Сталин партиялӧн славнӧй быдтас, кулiс аслас боевӧй пост вылын.

СССР-са Наукаяслӧн Академия став народкӧд ӧтвылысь шогсьӧ Валерий Павлович Чкалов вӧсна да висьталӧ сійӧ семьялы ассьыс ыджыд соболезнование.

СССР-са Наукаяс Академияын Президент академик В. Комаров.

В. П. Чкалов горт дорын

МОСКВА, 16. Дас ӧти час кежлӧ, кор воссис залӧ доступ, Дом Союзов дорын суланісны нин йӧзлӧн кузь ӧчередьяс, кодъяс локтісны великӧй лётчиккӧд медбӧръяысь прощайтчӧм вылӧ.

Почетнӧй караул первӧй сменаын горт дінӧ сувтӧны Булганин, РККА воздушнӧй вынъясса начальник мӧд ранга командарм Локтионов, Сӧветскӧй Союзса Геройяс Беляков да Коккинаки ёртъяс. Вештӧ синсӧ рӧднӧй чужӧм вылысь Чкаловлӧн медматыса друг, сылӧн гӧтыр Ольга Эразмовна.

Народ ёна шогсьӧмӧн прощайтчӧ аслас любимецкӧд.

Чкалов телӧн горт покоитчӧ зал шӧрса возвышениеын. Ньӧжйӧ да лӧня мунӧ йӧзлӧн кык поток. Горт бердын дугдывтӧг быдмӧ ловъя цветъясысь гӧра. Венокъясысь ӧтиын гижӧд: „Миян кадся великӧй лётчиклы, Сӧветскӧй Союзса Герой Валерий Павлович Чкаловлы СССР-са Народнӧй Комиссаръяс Сӧветсянь". Мӧд венок лентаясын: „Миян рӧдинаса славнӧй соколлы Сӧветскӧй Союзса Герой Валерий Павлович Чкаловлы К. Е. Ворошиловсянь".

Со венок, кодӧс пуктӧма матысса другъясӧн Беляковӧн да Байдуковӧн.

Горт бердын уна государственнӧй учрежениеяссянь, общественнӧй организацияяссянь, ёртъяссянь, да матыссаяссянь венокъяс.

Дзонь лун горт дінын суалӧ почетнӧй воинскӧй караул. Боецъяскӧд да командиръяскӧд ӧтлаын траурнӧй вахта нуӧны покойниклӧн ёртъяс да столицаса уджалысь йӧзлӧн посланецъяс. Почетнӧй караулын прославленнӧй лётчикъяс—профессия кузя Валерий Павловичлӧн ёртъяс, СССР Верховнӧй Сӧветса депутатъяс — государственнӧй деятельность кузя Чкаловлӧн ёртъяс Танi ученнӧйяс, стахановецъяс, искусствоса мастеръяс, будущӧй лётчикъяс—погибшӧй пилотлӧн питомецъяс.

Лун чӧжӧн почетнӧй караулын суланісны Мануильский, Шкирятов, Ярославский. Поскребышев, Бадаев, Щербаков, Шверник, Буденнӧй, Запорожец, Ульрих, Горкин ёртъяс, Сӧветскӧй Союзса Геройяс Юмашев, Молоков, Спирин, Данилин, Слепнев, Ляпидевский, Водопьянов, Рычагов, Серов, Мазурук, Левченко. Раскова, академикъяс Комаров, Кржижановский, Губкин да мукӧдъяс.

Восьса ююясӧн горт дінӧ мунӧны рабочӧйяс, служащӧйяс, студентъяс, школьникъяс.

Чкалов! Тайӧ нимыс кутас овны миллионъяслӧн сьӧлӧмъясын великӧй Сталинлы да аслас рӧдиналы помтӧм преданнӧй пламеннӧй сӧветскӧй патриотлысь героизм да мужество олицетворяйтӧмӧн.

Сталинскӧй эпохаса великӧй лётчик

Сьӧкыд воштӧм суис миянлысь авиацияӧс, обороннӧй промышленностьса работникъяслысь армияӧс, миянлысь став странаӧс.

Эз ло сталинскӧй питомец, миян рӧдинаса гордӧй сокол—Сӧветскӧй Союзса Герой Валерий Чкалов.

Народлӧн радейтана пи, Ленин—Сталин партиялӧн вернӧй боец, сійӧ сетіс ассьыс став вынъяссӧ, ассьыс став тӧдӧмлунъяссӧ, ассьыс став яръюгыд олӧмсӧ коммунизмлӧн великӧй делолы.

Сьӧкыд думайтны, мый абу сэсся миян пӧвсын дона Валерий—радейтана друг, кодлӧн став олӧмыс вӧлі повтӧмлунлӧн, отвагалӧн да мужестволӧн, несокрушимӧй вӧляа, большевистскӧй настойчивостя да решимостя мортлӧн образецӧн. Татшӧмӧн сійӧс тӧдіс народ, татшӧмӧн сійӧс тӧдісны став матыса другъяс.

Валерий Чкалов завоюйтіс аслас рӧдиналы кусылтӧм слава, человечество историяын Байдуковкӧд да Беляковкӧд тшӧтш Войвыв полюс пыр первойӧн лэбзьӧмӧн. Сійӧ восьтіс выль замечательнӧй трасса, СССР да США костын медся дженьыд туй восьтӧмӧн.

Ассьыс ыджыд тӧдӧмлунъяссӧ, опытсӧ, энергиясӧ Валерий Павлович ставнас сетліс сӧветскӧй авиациялысь кадръяс велӧдан да подготовитан делолы.

Сувтӧдӧм цель шедӧдӧмын последовательнӧй, Валерий Чкалов 1919 восянь заводитӧмӧн, сылы лӧсялана упорствоӧн босьтчис лётнӧй делӧӧн овладейтӧмӧ да лоис миян кадся великӧй лётчикӧн.

Дыр кежлӧ колины Чкалов ёртлӧн кывъясыс, кодъясӧс сійӧ висталіс великӧй Сталинкӧд встреча бӧрын: „Менам олӧмлӧн содержаниеыс лоис озырджыкӧн. Меӧ, кажитчис, содісны выль зэв ыджыд вынъяс, вынъяс миян прекраснӧй рӧдиналы служитӧм вылӧ. Сталин ёрткӧд менам встречалӧн результатӧн и лоис миян—Байдуковлӧн, Беляковлӧн да менам—Москва Удд дi кост лэбзьӧм".

Ассьыс став олӧмсӧ кадӧ Валерий Чкалов дась вӧлi сетны рӧдина вӧсна, большевикъяслӧн партия вӧсна, рӧднӧй Сталин вӧсна. Сӧветскӧй народ кытшаліс аслас ыджыд довериеӧн Валерий Павлович Чкаловӧс, сійӧс СССР Верховнӧй Сӧветса депутатӧн бӧрйӧмӧн.

Страна некор оз вунӧд аслас героическӧй пилысь, сталинскӧй эпохаса великӧй лётчиклысь обликсӧ.

М. Каганович, Беляков, Байдуков, Громов, Юмашев, Данилин, Коккинаки, Гризодубова, Осипенко, Раскова, И. Тевосян, Б. Ванников, М. Хруничев, Г. Добровенский, С. Беляйкин, Королев, Редькин, Горемыкин, Михайлов, Зубович, Горегляд, Балакирев, Стрельцов, Барсуков, Лебедев, Терентьев, Ильюшин, Поликарпов, Архангельский, Сухой, Яковлев, Жемчужина, Мокулов, Дубровин, Воронин, Борисов, Тарасевич, Журавлев, Чернышев, Галяев, Жезлов.

Коми АССР-са Совнаркомлӧн да ВКП(б) Обкомлӧн соболезнование

Ёна доймӧмӧн тырисны Коми АССР-са став уджалысь йӧзлӧн сьӧлӧмъясыс, сталинскӧй эпохаса великӧй лётчик, сталинскӧй соколъяс медбур багатыръяс пiысь ӧти Сӧветскӧй Союзса Герой Валерий Павлович Чкалов трагическӧй погибнитӧм йылысь кывлӧмӧн.

Коми АССР-са уджалысь йӧз тӧдӧны Валерий Павловичӧс кыдзи миян социалистическӧй рӧдинаса прекраснӧй сӧветскӧй лётчикъяс уна сюрс лыда армиялӧн медбур представительӧс. Сылӧн упорнӧй удж, изумительнӧй мастерство, храбростьыс да мужество вевттисны сталинскӧй авиацияӧс да социалистическӧй авиацияӧс кусылтӧм славаӧн. Сійӧ первой вӧчис пуксьывлытӧг лэбзьӧм Москвасянь Чкалов дiӧдз. Сійӧ первой нуӧдiс сӧветскӧй самолёт Войвыв полюс вомӧн Москвасянь Америкаӧ. Аслас беспримернӧй лэбзьӧмъясӧн сійӧ прославитiс миян сталинскӧй авиациялысь вынйӧрсӧ.

Славнӧй геройлӧн, Ленин-Сталин партия вернӧй пи Валерий Павлович Чкаловлӧн ярьюгыд образыс, рӧдина-мамлы да великӧй Сталинлы сылӧн помтӧм преданностьыс, сылӧн повтӧмлуныс да героизмыс, народлӧн став врагъяс дiнӧ сылӧн жгучӧй лӧглуныс, —кутасны чуксавны да вдохновляйтны миянлысь став лётчикъясӧс, став сӧветскӧй патриотъясӧс социалистическӧй рӧдиналы, Ленин-Сталин партия великӧй делолы слава вылӧ, выль и выль подвигъяс вӧчӧм вылӧ.

Коми АССР-са Совнарком да ВКП(б) Коми обком Коми АССР-са став уджалысь йӧз нимсянь выражайтӧны Валерий Павлович Чкалов семьялы, ассьыныс джуджыд соболезнование да миян странаса став уджалысь йӧзкӧд тшӧтш джуджыда шогсьӧны славнӧй сӧветскӧй патриот, миян рӧдинаса великӧй гражданин, сталинскӧй питомец, Сӧветскӧй Союзса Герой Валерий Павлович Чкалов трагическӧй гибель кузя.

Коми АССР-са СНК да ВКП(б) Коми обком.

Народнӧй герой Валерий Павлович Чкаловлӧн олӧмыс, героическӧй подвигъясыс да мужествоыс—социализм странаса том поколениелы пример

ВАЛЕРИЙЛӦН МЕЧТАЫС ЛОӦ ЗБЫЛЬӦН

Кыдзкӧ оз веритсьы, мый Валерий Чкалов эз ло, мый loис сиротаӧн сӧветскӧй пилотъяслӧн дружнӧй семья. И сійӧн торйӧн отчетливӧя сувтӧ синъяс водзын сійӧ, ловъя Валерий, жизнерадостнӧй, олӧм радейтысь, творческӧй исканиеясӧн да дерзновеннӧй замыселъясӧн тырӧм. Тӧдӧ сьӧлӧмтӧ, кор усьӧны тӧдылад сыкӧд медбӧрья паныдасьлӧмъяс, прӧстӧйӧсь да задушевнӧйӧсь. На пӧвсысь быдӧнӧс паметь видзас уна вояс, кыдзи ярӧюгыд воспоминание нерушимӧй дружба йылысь, кодi йитлiс Чкаловӧс удж кузя ёртъяскӧд.

Кутшӧма радейтлiс Валерий мечтайтны. Сылӧн быд мечта сайын дзебсисны точнӧй расчетъяс, продумайтӧм планъяс. Уна планъяс чужлiсны сылӧн выль машинаяс испытайтiгӧн. Помнитсьӧ меным, кыдзи ӧтчыд Валерий звӧнитiс да шуис, мый аски сійӧ вӧчӧ кык мотора самолёт вылын тренировочнӧй полётъясысь ӧтиӧс. Валерий корис менӧ лэбзьыны сыкӧд ӧтлаын, медым тӧдмавны кыдзи чувствуйтӧ асьсӧ штурман кабинаын.

Назвачитӧм кадын лэбзьылӧм мунiс. Лэбалiм ми сыкӧд час гӧгӧр.

Кыпӧдчылiм вылӧ, сэсся лэччим. Аэродром весьтын вӧчис круг да, бура расчитайтӧмӧн, заводитiс пуксьыны. Вылын класса мастер, сійӧ пуксис шемӧсмӧдана сӧтча.

— Бур машина,—шуи ме самолётысь петiгӧн.

— Да, тайӧ машина вылас аддзысяс, мый петкӧдлыны, — подтвердитiс Валерий, чувствуйтчис, мый сійӧ мӧвпалӧ миян великӧй рӧдина слава кузя водзӧ лоысь дзирдалысь предприятиеясысь ӧтиӧс.

Та бӧрын Чкалов мунiс самолёт конструктор дiнӧ. Дыр да подробнӧя висьтавлiс сійӧ сылы сы йылысь, кыдзи кутӧ асьсӧ машина сынӧдын.

Чкалов кывъясысь позьӧ вӧлi гӧгӧрвоны, мый машина чуткӧй, кывзысь, кутӧ ассьӧ бура.

Быдӧнлы вӧлi гӧгӧрвоана, кутшӧма радейтӧ великӧй пилот машинасӧ, чувствуйтӧ да гӧгӧрвоӧ сiйӧс, сёрнитӧ сы йылысь, кыдзи ловъя, радейтана морт йылысь. Сюся видзӧдiс Валерий самолёгостроение юкӧнын конструкторскӧй мысль удж бӧрся, сетлiс конструкторъяслы не этша интьереснӧй торъяс, кодъясӧс веськӧдӧма выль первоклассной самолётъяс вӧчӧм вылӧ.

Отвагаӧн да дерзайтны кӧсйӧмӧн тырӧм, Валерий новлӧдлiс кругосветнӧй перелётлысь план, кодi должен вӧлi содтыны сӧветскӧй авиациялысь победа яссӧ, вайны сылы выль мирӧвӧй рекорд. Валерий мечтайтiс тайӧ перелётнас водзӧ нуӧдны дзирдалысь сталинскӧй маршрут.

Пилотлӧн смел синъясыс тупкысисны. Сійӧ оз нин нуӧд гӧрд бордъя вынйӧра самолёт му шар гӧгӧр. Но крепыда кутӧны штурвал сӧветскӧй пилотъяслӧн чорыд киясыс, кодъяс дасьӧсь беззаветнӧя нуӧдны водзӧ миян кадся великӧй лётчиклысь делӧсӧ. И абу ылын сійӧ лун, кор Валерийлӧн мечтаыс лоӧ збыльӧн.

Сӧветскӧй Союзса Герой А. БЕЛЯКОВ.



Народлӧн любимец

Сьӧкыд, зэв сьӧкыд думайтны, мый миян Валерий абу. Сійӧ сулалӧ нӧшта менам син водзын сэтшӧм ловъя, вынъясӧн да энергияӧн сэтшӧма тырӧм...

Ме тӧдлi сійӧс 10 воысь унджык—1928 восянь. Уна пӧрйӧ ми тшӧтш испытывайтлiм самолётъяс. Тайӧ вӧлi багатырь, эз тӧдлы, мый сэтшӧм полӧмыс, тайӧ вӧлi прекраснӧй, чуткӧй, отзывчивӧй ёрт.

Сылӧн нимыс важӧн-нин loис сӧветскӧй авиация помтӧм вынлӧн, сійӧ помтӧм позянлунъяслӧн символӧн. Тайӧ вӧлi лёгчикъяслӧн любимец, став сӧветскӧй народлӧн любимец. Сійӧ чудеснӧя йиджтӧдiс ас пытшкас великӧй роч народлысь замечательнӧй чертаяссӧ—сылысь беззаветнӧй отвага да храбрость, здравӧй ум, зэв ыджыд талантливость.

Чкалов абу. Доймӧмӧн, ёна доймӧмӧн кыласны тайӧ кывъясыс уна миллион йӧз сьӧлӧмъясын. Нэм чӧж, нэм чӧж кутас овны паметьыс сы йылысь. Прӧщай, Валерий! Прӧщай, дона!

А. Б. ЮМАШЕВ.
Сӧветскӧй Союзса Герой.

СТАЛИНСКӦЙ МАРШРУТЪЯСЛӦН ГЕРОЙ

Сійӧс эз кужны гӧгӧрвоны. Сійӧс лыдисны озорнӧй храбрецӧн, ёсь ощущениеяс радейтысьӧн. Сэки эз кужны тӧдмавны тайӧ кызь куим арӧса пилотлысь ыджыд авиационнӧй талантсӧ.

Сэкся чкаловскӧй корсьӧмъясын эз вӧв нӧшта ӧтувъя целеустремлённӧй воля. Чкалов дыр эз вермы корсьны асьсӧ, а копируйтны мукӧдъясӧс эз куж.

Кад мунiс. Чкаловлы вӧлi разрешитӧма уджавны гражданскӧй самолётъяс вылын. Мирнӧя новлӧдлiс сійӧ пассажиръясӧс. Бурётш тайӧ кадыслы относитчӧ шутитана гижӧд, кодӧс сыӧн вӧчӧма аслас фотокарточка вылӧ.

„Вӧзлӧм военнӧй лётчик Чкалов. Жаль тiян вылӧ видзӧдны. Ӧнi тi сӧмын извозчик“.

Регыд, Научно-испытательнӧй институтын лётчик-инструкторӧн недыр служитӧм бӧрын, Чкалов локтiс авиационнӧй заводӧ, и тайӧ вӧлi сійӧ олӧмын джуджыд поворот.

Выль модельяс испытайтӧм—сійӧ вӧлi буретш Чкалов серти. Танi сійӧ вермис дзоньнас петкӧдны ассьыс изумительнӧй мастерствосӧ, совершенствуйтчыны водзӧ да босьтны машинаысь да ассьыс став вынъяссӧ да кужӧмлунъяссӧ.

Этша висьтавны, мый Чкалов заводын аддзис аслыс призвание. Сэн аддзис сійӧ сiдз жӧ внимательнӧй, дружнӧй рабочӧй коллектив, кодi сетiс ыджыд влияние сылысь характер воспитайтӧм вылӧ. Эз весьшӧрӧ Москва—Удд дi маршрут кузя триумфальнӧй лэбзьӧмысь вӧвм бӧрын, Сӧветскӧй Союзса выль Герой мун медводз аслас роднӧй заводӧ.

Цехъясын чукӧртiсны митинг. Чкалов петiс рабочӧйяс водзӧ, копыртчис налы мудз да взволнованнӧя висьталiс:

— Аттьӧ, тiянлы ёртъяс! Тi отсалiнныд лоны меным геройӧн. Тi вӧчинныд меным менӧ сэтшӧмӧн, кутшӧм ме эм!

Чкалов олӧмын медся тӧдчана переломнӧй этапӧн вӧлi 1935 вося гожӧмын Сталин ёрткӧд встреча.

„Тiян олӧмыд мiянлы донаджык любӧй машинаысь“,—тайӧ прӧстӧй кывъясыс, кодъясӧс висьталӧма ласковӧя, батьмоз бура тӧждысьӧмӧн, Чкаловлӧн аслас признайтчӧм серти, бергӧдiсны сылысь сьӧлӧмсӧ.

Чкалов—машинаяслӧн суровӧй да придирчивӧй экзаменатор. Сiдз жӧ кропотливӧя, кыдзи и самолётъяс, сійӧ проверяйтӧ йӧзӧс. Чкаловлӧн педагогическӧй дарованиеясыс быдӧнлы тӧдсаӧсь. Заводын сійӧ воспитывайтiс учлетъясӧс, Осоавиахимын—веськӧдiс планеристъяс кружокӧн. Кор планеристъяс вӧчалiсны ӧшыбкаяс да учебнӧй планер жугавлiс, Чкалов заставляйтiс кольччыны аэродром вылӧ вой кежлӧ, ремонтируйтны, а асывнас бара объязательнӧ лэбавны.

— Оз ков размагничивайтчыны неудачаясысь—висьтавлiс сійӧ,—колӧ упрямӧя шедӧдны победа. Побеждайтӧмӧн морт ёнмӧ.

Комбриг ЧКАЛОВ
Сӧветскӧй Союзса Герой

РАЙТ ВОКЪЯС ПЕРВОЙ ЛЭБЗЬЫЛӦМЛЫ 35 во*)

Ӧнiя кадся авиация бесспорнӧ нуӧдӧ ассьыс заводитчӧмсӧ Райт вокъяссянь. Найӧ медводдзаысь правильнӧ разрешитiсны сьӧкыдджык аппаратъяс вылын лэбалӧмъяслысь проблема. Мед сійӧ лоӧ примитивнӧ, мукӧддырйиыс весиг наивнӧ, но век жӧ найӧ медводдзаысь пӧртiсны олӧмӧ сійӧ мечтасӧ, кодi нэмъясӧн владейтiс человечество умъясӧн.

Декабр 17 лунӧ тырӧ 35 во Райт вокъяс первой лэбзьылан лунсянь.

Тайӧ кык американскӧй изобретательыслӧн олӧмыс вывгi поучительнӧй да петкӧдлана капиталистическӧй общество условиеяслы, кӧнi быдсикас творческӧй мысль пӧдтысьӧ, кӧнi эксперимент оз поощряйтсьы, кӧнi прогресслӧн быдсикас петкӧдчӧм кытшалӧма недовериеӧн да враждаӧн, кодӧ вӧлi торъя решимость, пӧшти немӧртнога вынышчӧмъяс, медым венны тайӧ тупӧй косностьсӧ да шедӧдны ассьыд. Райт вокъяслӧн биографияыс тырӧма босьтчӧдан интересӧн да эрдӧдӧ тыш, кодӧс толӧ изобретательяс нуӧдiсны асланыс открытие вӧсна.

Американскӧй астроном профессор Ленгли, французскӧй инженер Адер, англичанин Хайрем Максим да лэбалысь аппаратъя мукӧд изобретательяс эз вермыны кӧть маӧг сетны нэмӧвӧйя тайналысь разгадка.

Уна отважнӧй изобретательяс пӧгибнитлiсны лэбзьылiгъясӧн. Дженыд кадся кыпӧмлы смена вылӧ волiс разочарованиелӧ кузь кад.

Татшӧм кадъяссы ӧтнын арена вылӧ выступитiсны Райт вокъяс. Тайӧ волi кык скромнӧй груженик—велосипеднӧй мастеръяс, кодъяс ичӧтсянь увлекайтчисны техникаӧн. Изобретатель-планерист Отто Лилиенталлӧн трагическӧя помасьӧм лэбалӧмъяс йылысь тӧдмалӧмӧн, том йӧз пыр жӧ заинтересуйтчисны сійӧ опытъясӧн. Найӧ кутiсны усерднӧя изучайтны сійӧ кадас став имеитчысь специальнӧй литература. Кузь войяс узьлытӧг Райт вокъяс вӧчисны быдсикас вычислениеяс, сравнениеяс, опытъяс. Медбӧрын найӧ воисны выводӧ, мый авиациялысь проблема позьӧ разрешитны сӧмын моторгӧг лэбалӧмъяслысь этап пройдитӧмӧн.

Налысь опытъяссӧ вӧлi встретитӧма зэв равнодушнӧя. Том йӧзлы некод эз отсав. Найӧ испытывайтiсны материальнӧй лишениеяс, но уджалiсны мудзлытӧг. Колис некымын во, кор первой планер, кодӧс вӧлi сконструируйтӧма Райт вокъясӧн найӧ изутӧм став аэродинамическӧй законъяс серти, вӧлi чтов. Опытъяс мунiсны дзордалана. Та бӧрын выль вынъяс зэтӧдӧмӧн, том американецъяс ньӧжйӧдзи вӧчисны планерсянь первой моторнӧй самолётӧдз управление рульӧн, воздушнӧй винтӧн.

1903 вося декабрь 17 лунӧ вӧлiс первой лэбзьылӧм. Став мир вылӧ вӧчис сійӧ шемӧсмӧдан впечатление. Но „кыдзи поладайтчӧ“ капиталистическӧй общество звериной законъяс серти, событие йылысь дыр чӧв олiсны, продажнӧй капиталистическӧй пресса донъялiс кыдзи кык предприимчивӧй американецлысь рекламнӧй трюк...

Тайӧ сьӧкыд пӧдтан атмосфераас Райт вокъяс самотверженнӧя нуӧдiсны водзӧ опытъяс, занимайтчисны ассьыныс аппаратсӧ водзӧ усовершенствуйтӧмӧн, наӧн аддзӧм законъяс пыдiсянь велӧдӧмӧн.

Изобретательяс мучительнӧя да дыр письӧдiсны найӧ открытие дiнӧ равнодушиелысь да недоверелысь стена. Изобретение вылӧ патент вуззьлӧм, кодi сетiс эськӧ кык американецлы право ассьыныс исследовательскӧй уджъяс спокойнӧя водзӧ нуӧдӧм вылӧ, быдногӧс сьӧкыдӧдсис да тормозитчис. Признание воис сёрӧн, кор кыкнан изобретательлӧн вӧлiны ёна омӧльтчӧмӧсь морально и физически. Вильбур Райт кулiс 1912 воын. Орвил Райт олӧ Америкаын, аслас роднӧй керкаын Дейтонын.

Сӧветскӧй авиация, сталинскӧй пятилеткаяслӧн збыль быдтас, быдмис, кыдзи шусьӧ, тырӧм местаын. Ӧнi сӧветскӧй авиация медбур мирын. Сӧветскӧй заводъясын, сӧветскӧй материалъясысь, сӧветскӧй йӧз киясӧн вӧчсьӧны вынйӧра стальнӧй лэбачъяс, кодъяс качество сертiыс кольӧны ылӧ бӧрӧ медбур мировӧй самолётъясӧс. Мирын абуӧсь бурджык лёгчикъяс, сӧветскӧйяс дорысь. Сталинскӧй авиацияса багатыръяслӧн героическӧй подвигъяс водзын копыртчӧ став водзынмунысь да прогрессивнӧй человечество.

Законнӧй гордостьӧн тырӧны сьӧлӧмъясыс уна миллион уджалысь йӧзлӧн славнӧй сӧветскӧй авиация йылысь мӧвпалiгӧн, кодi нуӧ аслас бордъяс вылын мир, свобода, культура да прогресс став человечестволы.

*) Статья гижӧма В. П Чкалов ӧн ТАСС-лы 1938 вося декабрь 14 лунӧ.

164

Мылдінын оз кӧсйыны вӧчны ВЛКСМ ЦК VII пленум шуӧмлысь выводъяс

Декабрь 7—8 лунъясӧ Мылдінын муніс районнӧй комсомольскӧй активлӧн собрание, коді обсудитіс ВЛКСМ ЦК VII пленумлысь итогъяс. ВЛКСМ ЦК VII пленум итогъяс йылысь доклад вӧчис райкомолса секретарь Колегов ёрт.

Колегов ёртлы вӧлі, мый висьтавны тайӧ вопрос кузяыс аслас организация йылысь, но сійӧ ставсӧ висьталіс обшӧя. Зэв этша висьталіс аслас уджын, да райкомол бюро уджын гырысь тырмытӧмторъяс да ӧшыбкаяс йылысь, кодъяс вӧліны не этша. Сійӧ зілис райком уджын тырмытӧмторъясысь да ӧшыбкаясысь став мыжсӧ вештыны обкомолӧн слаба веськӧдлӧм вылӧ, а асьсӧ вӧчны дзик чистӧйӧн.

Доклад кузя сёрнитысьяс заводитлісны дополнитны Колеговлысь докладсӧ Сідз С. Попов, Шуктомов да Морохин ёртъяс висьталісны, мый райкомол да медводз Колегов вунӧдісны ВКЛСМ ЦК IV пленумлысь шуӧмъяс олӧмӧ пӧртӧм йылысь. Райкомол вӧтлыліс комсомол радъясысь уна честнӧй комсомолецъясӧс да сэки жӧ эз кӧсйы весиг аддзыны сэтшӧм ненормальнӧй торъяс, кыдзи юӧмъяс, коді встречайтчӧ весиг комсомольскӧй актив пӧвсын. Сідзи Игнатов, Колипов, Мартюшев важӧнсянь нин тӧдсаӧсь кыдзи систематическӧя юысьяс, но райкомол найӧс пырна лыддьӧ активистъясӧн.

Райкомол уджын ыджыдалӧны веськӧдлӧмлӧн канцелярско-бюрократическӧй методъяс. Райкомолса веськӧдлысьяс оз радейтны вольны комсомолецъяс дорӧ, томйӧз дорӧ. Комсомолец Витязев ёрт актив собрание вылын висьталіс, мый сійӧ Подчерье сиктын олӧ нин 9 тӧлысь, но райкомолса работникъясысь некодӧс эз на аддзыв. Сійӧ висьталіс сідз жӧ, мый райкомолса веськӧдлысьяс да медводз Колегов ёрт овлӧны пельтӧмӧн сійӧ сигналъяс да запросъяс дінӧ, кодъясӧс найӧ ыстылӧны первичнӧй организациясянь.

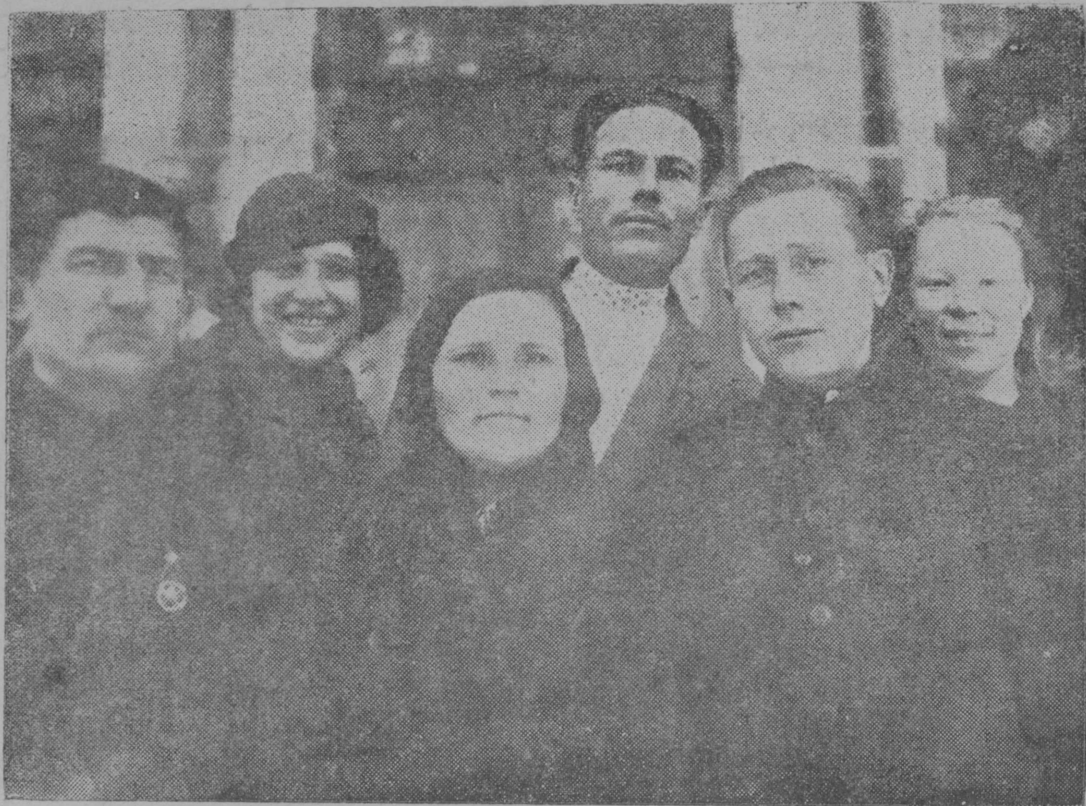
Но тайӧ сёрнияс вылӧ видзӧдтӧг критика да аскритика актив собрание вылын вӧлі вывті слаб. Колегов да бюроса шлен Витязев комсомолецъяс дінӧ отношениеын петкӧдлісны асьнысӧ зазнайтчӧм сановникъясӧн. Сідзи, кор ӧти первичнӧй организацияын Колеговӧс кутӧмаӧсь критикуйтны сійӧ критикуйтысь вылӧ чорыда горӧдӧма—„тэ кӧсъян руководитны райкомолӧн“, либӧ весиг актив собрание вылын аслас заключительнӧй кывйын ӧти комсомолецӧс, коді сійӧс лысьтіс критикуйтны, видіс: „А тэ кутшӧм польза ваян комсомоллы? Нинӧм он!“ А Витязев, коді вӧлі председательствуйтӧ собрание вылын критикуйтӧм вылӧ ӧтветӧн демонстративнӧя эновтӧ собраниеӧн веськӧдлӧм, шуӧмӧн: „сідзкӧ асьныд веськӧдлӧй!“ И Колеговлӧн да Витязевлӧн тайӧ возмутительнӧй поведениеыс кольӧ актив собраниеӧн колана ног донъявтӧг. Весиг мӧдарӧ, торъя выступайтысьяс (Пешкин, Турышев да мукӧдъяс) медым не дойдны тайӧ зазнайтчӧм сановникъяссӧ найӧс величайтісны весиг нимӧн да вичӧн.

Политучеба отделӧн веськӧдлысь Попов ёрт, код слаб удж вылӧ сувтлісны торъя сёрнитысьяс, аслас сёрниын висьталіс уна, но нинӧм эз висьтав аслас удж йылысь. А райкомол бюроса шленъяс Тихеева да Муравьев ёртъяс весиг дзик эз выступитны.

Комсомольскӧй активлӧн собрание ошкис ВЛКСМ ЦК VII пленумлысь шуӧмъяссӧ, но зэв этша сетіс Мылдін районса комсомольскӧй организациялысь да райкомоллысь уджсӧ бурмӧдӧм кузя.

Мый шуас обкомол татшӧм собрание йывсьыс. Миянлы кажитчӧ, мый актив муніс улын идейнӧй уровень вылын, сэні эз вӧв вӧчӧма колана выводъяс ВЛКСМ ЦК VII пленум шуӧмъясысь. А Колегов ёрт став мераясӧн видзӧ аслас мундирлысь честьсӧ, критика паськӧдысьяскӧд расправляйтчӧмӧн да угодничество да подхалимство актив пӧвсын паськӧдӧмӧн.

Ӧсип Мить.



СНИМОК ВЫЛЫН: Сыктывса районнӧй комсомольскӧй конференция вывса делегатъяс: М. Кайдалов, С. Меркурьева, Н. Севькина, Н. Ляцев, К. Тебенькова да Юркин ёртъяс.

ЮӦРТӦМ

1938 вося декабрь 20 лунӧ, 6 час рытын, Печать керка помещениеын (4 этаж), Совнаркомлӧн заседаниеяс залын чукӧртсьӧ Коми АССР-са Совнарком бердын совещание, кытчӧ корсьӧны став наркомъяс, республиканскӧй учреждениеясса да организацияясса веськӧдлысьяс, карса став авто хозяйствоясысь механикъяс, слесарьяс да шоферъяс.

СЁРНИТАНТОР:

Автохозяйство состояние йылысь да тӧвся грузоперевозкаяслысь план олӧмӧ пӧртӧм йылысь.

(Автогужтрестса управляющӧй Кызьюров ёртлӧн доклад да автоинспектор Корчагин ёртлӧн содоклад).

Совещание вылӧ пырны СНК-лӧн пригласительнӧй билетъяс серти.

Коми АССР-са СНК.

КИТАЙЫН ВОЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯС

Центральнӧй Китайын. Гырысь бойяс оз мунны. Иочжоусянь асыввылын мунӧны водзӧ китайскӧй партизанъяслӧн японскӧй частьяскӧд стычкаяс. Маолица район (Иочжоусянь войвылын) ставнас весалӧма японецъясысь.

Синьцзян ю войвыв берег вылын китайскӧй частьяс вӧтлісны японецъясӧс кык пунктысь.

Ханькоусянь войвылын, Иншань районын, бӧръя кадӧ паськаліс вынйӧра партизанскӧй движение.

Лунвыв Китайын. Кантонсянь асыввылын водзӧ мунӧны китайскӧй партизанъяслӧн успешнӧй действиеяс. Китайскӧй частьяс, кодъяс неважӧн босьтісны Вэйчжоу, Боло да Тамшуй, мунӧны водзӧ Цзенченлань.

Японскӧй частьяс мунӧны Самшуйсянь рытыввыв Сицзян ю пӧлӧн.

Испанияын военнӧй действиеяс

Кыдзи юӧртсьӧ оборона кузя испанскӧй министерство официальнӧй сводкаын декабрь 15 лунӧ некутшӧм гырысь операцияяс фронтъяс вылын эз вӧвны.

Негринлӧн шыӧдчӧм

БАРСЕЛОНА, 15. „Народнӧй армия“ газет йӧзӧдӧ министръяс сӧветса председатель Негринлысь республиканскӧй армия дінӧ шыӧдчӧм. Негрин предупреждайтӧ мятежникъясӧн да интервентъясӧн Каталония вылӧ гӧтӧвитан наступление йылысь да выражайтӧ уверенность, мый республиканскӧй войска, кодъяс сулалӧны Сегре да Эбро юяс вылын сетасны фашистъяслы чорыд отпор.

Чкалов ёрт гибель йылысь иностраннӧй печатьлӧн откликъяс

Английскӧй газетъяс йӧзӧдісни Рейтерлысь юӧртӧм Чкалов ёртлӧн трагическӧй гибель йылысь. „Дейли телеграф энд Морнинг пост“ газета, аслас московскӧй корреспондентлысь юӧртӧм печатайтӧмӧн, тӧдчӧдӧ, мый Чкалов ёрт „вӧлі вывті отважнӧй пилотӧн“. Газет уськӧдӧ тӧдвылӧ, мый 1937 воын Чкалов ёрт вӧчис рекорднӧй лэбзьӧм.

ПАРИЖ, 16. Вель уна парижскӧй газетъяс, сылыдын „Юманите“, „Матен“ да мукӧдъяс, йӧзӧдӧны Чкалов ёрт гибель йылысь юӧртӧмъяс. Газетъяс уськӧдӧны тӧдвылӧ Москваысь Америкаӧ Войвыв полюс вомӧн Чкаловӧн вӧчӧм лэбзьӧм йылысь.

ПАРИЖ, 16. „Се суар“, Чкалов ёрт гибель вылӧ шыасьӧмӧн, гижӧ: „Чкалов пӧгибнитіс вынъяс дзоридзалігӧн, да сійӧс оплакивайтӧ став мирса авиация“. Газета пасйӧ, мый СССР-са правительство решитіс дзебны Чкалов ёртӧс Краснӧй площадь вылын Кремлевскӧй стена дінын.

Каталонияын ыджыд шпионскӧй центр эрдӧдӧм

ПАРИЖ, 16. Кыдзи юӧртӧ Еспань агентство, испанскӧй правительствоса главалӧн канцелярия да национальнӧй оборона кузя министерство йӧзӧдісны официальнӧй коммюнике ыджыд шпионскӧй центр эрдӧдӧм йылысь, коді действуйтіс Каталонияын да коді вӧлі мятежникъяс да интервентъяс войска генеральнӧй штаб веськӧдлӧм улын. Шпионскӧй организация юрын сулаліс майор Антонио Аймат, кыдзи тыдовтчис, генерал Франколӧн личнӧй друг. Шпионъяс индавлісны итало-германскӧй авиациялы бомбардируйтан объектъяс да ӧлӧдлісны мятежникъясӧс республиканскӧй авиациялӧн лоан рейдъяс йылысь.

Антонио Аймат мыжавсьӧ не сӧмын шпионскӧй деятельностьын, но и республиканскӧй правительстволы паныд мятеж дасьтӧмын. Ӧттшӧтш эрдӧдӧма мӧд шпионскӧй группа, кодӧн веськӧдліс вӧвлӧм полицейскӧй агент Скундино Гарсия Медро, коді вӧлі водзті каталонскӧй парламентса воддза председатель Касановас охранаын начальникӧн.

Тайӧ шпионскӧй организацияясса став участникъяссӧ арестуйтӧма.

Сӧветскӧй Союзын

КАЉIЊIН, 11. Каљiњiн њiма пр‘афiљнӧј фабрiкаын 50 стахановскӧј брiгада тыртiсны воса планјас.

Талун помалiсны воса планјас тыртӧм 1 номера да 2 номера цехјас.

БАКУ, 11. Андрејев њiма заводыс њефтеперегонщiкјас светлӧј њефтепродуктајас производство кузя талун тыртiсны воса программа.

ХРОНИКА

ССР Союзса СНК вынсьӧдіс В. Н. Меркулов ёртӧс СССР-са Пытшкӧсса Делӧяс кузя Народнӧй Комиссарӧс первой вежысьӧн.

Отв. редактор Г. И. ТОРЛОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год: — 18 руб., на 6 мес. —9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3582. Типография Наркомместпрома Коми АССР. Тираж 3000.